

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра теорії та історії педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олександр ЖИЛЬЦОВ
«14» 01 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освіта у трансформаційному суспільстві:
Змістовий модуль II. Технології досліджень в освітній галузі
для студентів

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми 011.00.02 Педагогіка середньої освіти

Київ – 2022

Розробники:

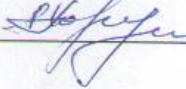
Андрощук І.М., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Андрощук І.М., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та історії педагогіки

Протокол від 12 січня 2022 року № 1

Завідувач кафедри Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 011.00.02 «Педагогіка середньої освіти» _____ Ірина АНДРОЩУК

Робочу програму перевірено

«27» 01 2022 р.

Заступник директора Леся КУЗЕМКО

Пролонговано

на 20__/20__ _____ (Хоружа Л.Л.), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ _____ (Хоружа Л.Л.), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ _____ (Хоружа Л.Л.), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ _____ (Хоружа Л.Л.), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	заочна		
Вид дисципліни	Обов'язкова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180		
Курс	1		
Семестр	1	2	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	3		
Обсяг кредитів	2	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60	60
Аудиторні	8	8	8
Модульний контроль	-	-	-
Семестровий контроль	іспит	залік	залік
Самостійна робота	52	52	52
Освіта у трансформаційному суспільстві : Змістовий модуль II. Технології досліджень в освітній галузі			
Курс	1		
Семестр	1	2	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	-	3	-
Обсяг кредитів	-	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	-	60	-
Аудиторні	-	8	-
Модульний контроль	-	-	-
Семестровий контроль	-	залік	-
Самостійна робота	-	52	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у майбутніх вчителів методологічної культури та цілісної системи знань, умінь і навичок з організації і проведення науково-дослідної роботи у освітній галузі.

Завдання навчальної дисципліни

- сформувати у здобувачів вищої освіти здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу;
- сформувати здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми;
- сформувати здатність діяти соціально відповідально і свідомо;
- сформувати здатність проводити дослідження на відповідному рівні;
- сформувати здатність проектувати і досліджувати освітні системи
- сформувати здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті
- сформувати здатність критично осмислювати проблеми у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань

3. Результати навчання за дисципліною

РН 1	Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень
РН 2	Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності
РН 11	Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук

4. Структура програми навчальної дисципліни

Тематичний план навчальної дисципліни для заочної форми навчання

№ п/п	Назви теоретичних розділів, тем	Кількість годин					
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семинарських	Самостійна робота
1.	Методологічні підходи та науковий апарат досліджень в освітній галузі	30	4	2	2	-	26
2.	Загальна характеристика технологій досліджень в освітній галузі	30	4	2	2	-	26
<i>Разом</i>		60	8	4	4	-	52

5. Програма навчальної дисципліни

Лекція 1. Методологічні підходи та науковий апарат досліджень в освітній галузі

Мета і завдання технологій досліджень в освітній галузі. Педагогічне дослідження як процес і результат наукової діяльності. Класифікація педагогічних досліджень за їх характером і змістом. Науковий апарат психолого-педагогічних досліджень. Принципи, закономірності психолого-педагогічних досліджень. Актуальність та необхідність проведення психолого-педагогічних досліджень в освітній галузі. Науковий апарат досліджень в освітній галузі. Види експертиз наукових досліджень.

Основні поняття теми: фундаментальні і прикладні дослідження; наукова проблема; ідея; гіпотеза; закон; теорія; факти; принципи; поняття; положення; судження.

Лекція 2. Загальна характеристика технологій досліджень в освітній галузі

Поняття технологій дослідження. Загальні підходи до класифікації методів і технологій дослідження. Характеристика технологій досліджень. Критерії відбору технологій досліджень. Технології емпіричного дослідження в освітній галузі. Технології обробки й інтерпретації результатів психолого-педагогічного дослідження. Узагальнення та оформлення результатів психолого-педагогічного дослідження. Презентація результатів дослідження. Критерії якості впровадження в освітній процес результатів дослідження.

Основні поняття теми: технології; методологія; рівні методології; метод дослідження; експеримент; функції експерименту; види експерименту; педагогічне спостереження; критерії та показники; ранжування; групування; таблиця; діаграма; графік; наукова публікація; форми впровадження результатів наукових досліджень; критерії; показники; моніторинг; впровадження.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	МОДУЛЬ 1	
		Кількість одиниць	Максималь на кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	-	-
Робота на практичному занятті	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20
Виконання модульної роботи	25	-	-
<i>Разом</i>		-	44
Розрахунок коефіцієнту $44:100=0,44$			

Критерії оцінювання знань та умінь магістрантів під час практичного заняття

Виконання письмового завдання	Усний виступ	Критерії оцінки
5	5	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Правильно виконано всі завдання.
4	4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Правильно виконано більшість завдань.
3	3	У цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації. Правильно виконано половину завдань.
2	2	Не у повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Мозаїчно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей. Правильно виконано меншість тестових завдань.
1	1	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань по темі під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно виконано окремі завдання.
0	0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти. Не виконано жодного завдання.
*Оцінка за практичне заняття складається з суми оцінок за усну та письмову відповіді		

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми та завдання для самостійної роботи	Кількість	
		годин	балів
1	Розробити: - анкету для педагогів або батьків в межах предмета вашого дослідження; - питання бесіди зі здобувачами освіти в межах предмета вашого дослідження	13	5
2	Розробити план психолого-педагогічного спостереження (згідно з темою вашого дослідження).	13	5
3	Підібрати й оформити відповідно до вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 список першоджерел – не менше ніж 15 джерел (згідно з темою вашого дослідження).	13	5
4	За темою магістерської роботи підготувати тези доповіді на студентську наукову конференцію	13	5
Всього		52	20

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Своєчасність виконання роботи	1
2.	Розуміння завдання, повнота і логіка розкриття теми	1
3.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	1
4.	Різноманітність використаних джерел	1
5.	Культура змістового наповнення відповідей	1

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії

Модульний контроль для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання не передбачено навчальним планом.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестрове оцінювання здійснюється у формі заліку.

6.5. Орієнтовний перелік питань для самоконтролю

1. Визначити вимоги до використання цитат у тексті наукових роботах.
2. Визначити вимоги до написання анотацій.
3. Визначити критерії оцінювання фундаментальних і прикладних досліджень.
4. Визначити критерії якості магістерської роботи.
5. Визначити основні вимоги й процедуру проведення спостереження.

6. Дати визначення наукової ідеї, теорії, закону.
7. Дати визначення предмету і сутності науки.
8. Дати загальну характеристику етапу підготовки і організації психолого-педагогічного дослідження.
9. Дати характеристику видам експертиз наукових досліджень в освітній галузі.
10. Класифікація методів. Їх характеристика.
11. Методи теоретичних досліджень та їх характеристика.
12. Назвати види оформлення результатів наукової діяльності.
13. Назвати основні поняття науки.
14. Наукова стаття, вимоги до її оформлення.
15. Обґрунтувати види, функції та предмет наукової діяльності.
16. Обґрунтувати вимоги до написання рецензії.
17. Обґрунтувати правила та загальні вимоги до оформлення наукових робіт.
18. Обґрунтувати функції та складові експерименту.
19. Охарактеризувати порядок роботи над текстом магістерської роботи.
20. Охарактеризувати структуру організації наукової діяльності в Україні.
21. Охарактеризувати типи і види навчальних досліджень.
22. Розкрити вимоги до вибору теми наукового дослідження.
23. Розкрити види бібліотечних каталогів та картотек.
24. Розкрити види доповідей та вимоги до їх підготовки.
25. Розкрити види наукового експерименту.
26. Розкрити класифікацію педагогічних досліджень за їх характером і змістом.
27. Розкрити особливості доповіді, види та вимоги до їх підготовки.
28. Розкрити особливості організації наукового експерименту.
29. Розкрити професійно-етичні аспекти наукових досліджень.
30. Розкрити форми апробації результатів наукового дослідження.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

К-ть балів за модуль	44 бали	
Лекції	1	2
Теми лекцій	Методологічні підходи та науковий апарат досліджень в освітній галузі	Загальна характеристика технологій досліджень в освітній галузі
К-ть балів	1 бал	1 бал
Теми практичних занять	Методологічні підходи та науковий апарат досліджень в освітній галузі	Загальна характеристика технологій досліджень в освітній галузі
К-ть балів	11 балів	11 балів
Самостійна робота	20 балів	
Підсум. контр.	Залік	

8. Рекомендовані джерела до курсу

Основні:

1. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження : методол. поради молодим науковцям. К. ; Вінниця : [б. в.], 2010. 307 с. Бібліогр.: с. 306.
2. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. Рівне : Волинські обереги, 2013. 360 с.
3. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях неперервної професійної освіти : навч.-метод. посіб. Луцьк, ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. 460 с.
4. Тверезовська Н. Т., Сидоренко В.К. Методологія педагогічного дослідження : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 440 с. URL: <https://textbook.com.ua/pedagogika/1473451777> .

Допоміжні:

1. Гончаренко С.У. Педагогічні закони, закономірності, принципи. Сучасне тлумачення. Рівне : Волинські обереги, 2012. 189 с.
2. Про освіту : Закон України (2017). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 10.08.2019).
3. Сисоєва С.О. (2014) Макромодуль IX. Методологія міждисциплінарних досліджень у сфері освіти (п.1.9. Розділу I) : Освітологія: фахова підготовка: навчально-методичний посібник. ВП «Едельвейс», 2014. с. 457-520. URL: <http://elibrary.kubg.edu.ua/9575/1/Osvitologia%232%20v11.pdf>

Інформаційні (інтернет) ресурси:

1. Дослідження сфери освіти в Україні (аналітичний звіт) <https://documents1.worldbank.org/curated/en/790931568661644788/pdf/Overview.pdf>
2. Наукові дослідження Інституту педагогіки НАПН України у 2021 році <http://undip.org.ua/about/activity/scientific-research/naukovi-doslidzhennia-u-2021-rotsi/>
3. [Науково-аналітична записка «Стан науково-інноваційної діяльності в Україні у 2020 році»](#)
4. [Аналітична довідка. Реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та отримані результати у 2020 р.](#)